

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **P. N.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 12. 2015, č. j. KUZL-79764/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 7. 2017, č. j. 41 A 12/2016 - 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba, kterou brojil proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného a navrhoval jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

[2] Podstatné skutkové okolnosti jsou následující: stěžovatel dne 12. 1. 2015 kolem 16 hod. řídil motorové vozidlo tovární značky Škoda Fabia v obci Lukov, v ulici K Lůčkám (stěžovatel však popírá, že by věděl o tom, že řídí vozidlo právě na území obce – pozn. soudu). Podle správních rozhodnutí, proti nimž stěžovatel brojil žalobou, stěžovatel překročil nejvyšší dovolenou rychlost pro jízdu v obci. Hlídka Policie ČR mu změřila radarovým rychloměrem typu RAMER 10C rychlost jízdy v obci 70 km/h, po zvážení možné odchylky ± 3 km/h správní orgány konstatovaly, že jeho nejnižší skutečná rychlost byla 67 km/h. Tím stěžovatel porušil § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), a byla mu uložena pokuta ve výši 2.300 Kč za přestupek podle § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu.

[3] Stěžovatel v žalobě předložil rozsáhlé námitky týkající se průběhu správního řízení, správnosti provedeného měření a jeho zákonnosti. Tyto námitky se prakticky shodují s kasačními námitkami, které jsou popsány v následující části. Proto soud nepovažoval za účelné je reprodukovat i na tomto místě. Krajský soud v napadeném rozsudku námitky stěžovatele vypořádal, shledal každou z nich nedůvodnou, a žalobu tedy zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel v ní navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel polemizuje s odůvodněním napadeného rozsudku a předkládá následující kasační námitky: (a) došlo k vadám v řízení před správním orgánem a stěžovatel (resp. jeho zástupce) byl zkrácen na svých právech na přípravu k jednání před správním orgánem; (b) výslech svědků (policistů) byl proveden nezákonně, protože jim správní orgán pokládal sugestivní otázky; (c) měření rychlosti stěžovatele bylo provedeno v rozporu s návodem k obsluze; (d) měření proběhlo v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu; (e) rychlost nebyla měřena v obci; a (f) uložená sankce je nezákonná.

[6] Co se týče kasační námitky sub (a) (vada správního řízení – zkrácení práv na přípravu k jednání), stěžovatel spatřuje vadu řízení v tom, že zástupce stěžovatele byl předvolán k druhému ústnímu jednání v pátek dne 4. 5. 2015 a ústní jednání se konalo už v pondělí dne 7. 5. 2015, ačkoli měl být předvolán minimálně s pětidenním předstihem. Proto „správní orgán prakticky donutil zástupce žalobce účastnit se ústního jednání nepřipraveného“. Krajský soud neměl odmítnout shodnou žalobní námitku jako nedůvodnou s odůvodněním, že se jednalo o druhé jednání ve věci. Naopak správní orgán měl dbát o ochranu práv stěžovatele tím spíše i při druhém jednání, když bylo evidentní, že stěžovatel byl aktivní, prvního jednání se zúčastnil i se svým zástupcem a chtěl řádně postupovat při své obhajobě.

[7] Co se týče kasační námitky sub (b) (vada správního řízení – nezákonné vedení výslechu svědků a pokládání sugestivních otázek), stěžovatel vytýká krajskému soudu, že otázky pokládané svědkům (policistům) nezhodnotil jako sugestivní. Podle stěžovatele „správní orgán vždy položil takovou otázku, ze které bylo svědkovi zřejmé, jak má "správně" odpovědět“. Stěžovatel konkrétně poukázal na následující tři otázky, položené při výslechu, které považuje za sugestivní: „Byl měřič řádně nastaven dle návodu k obsluze a metodice měření?“, „Bylo měřidlo – radarová hlava – po celou dobu měření nastaveno ve správném směru v aretovaných držácích s pevně nastavenou aretací na 22°?“, „Byla digitální kamera po celou dobu měření nastavena ve správném směru v aretovaných držácích s pevně nastavenou aretací na 19°?“.

[8] Co se týče kasační námitky sub (c) (měření v rozporu s návodem k obsluze), stěžovatel poukázal na to, že vozidlo s rychloměrem musí být ustaveno rovnoběžně s vozovkou a každý stupeň odklonu zkresluje naměřenou rychlost. Policisté při ustavení vozidla postupovali v rozporu s návodem k obsluze, protože postupovali „od oka“, nikoli dle návodu. Krajský soud v napadeném rozsudku poukázal mj. na to, že policisté byli proškoleni pro práci s radarovým měřičem, potvrdili, že měření proběhlo v souladu s návodem k obsluze a soud nemá důvod mít pochybnosti o kvalitě měření. Takové posouzení ovšem nemůže být dostatečné.

[9] Co se týče kasační námitky sub (d) (měření v rozporu s § 79a silničního zákona), stěžovatel odkazuje na zmíněné ustanovení a vyvozuje z něj, že policie smí měřit rychlost toliko

pokračování

tehdy, je-li měření vedeno za účelem *zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích*. Krajský soud tuto námitku shledal nedůvodnou s tím, že měření proběhlo v obci v běžný pracovní den v odpoledních hodinách, kdy se lidé vracejí z práce. Stěžovatel se s úvahami krajského soudu sice „obecně ztotožňuje“, ale tvrdí, že je nutné v konkrétním případě prokázat, že měření přispělo k bezpečnosti silničního provozu. Polemizuje s úvahou krajského soudu, podle něhož není nutné dokládat měřitelné výsledky o tom, jakým způsobem přispělo měření ke zvýšení bezpečnosti provozu. Podle stěžovatele je tato úvaha „floskulí“, a proto je rozhodnutí soudu nepřezkoumatelné.

[10] Co se týče kasační námitky sub (e) (rychlost nebyla měřena v obci), stěžovatel připouští, že jeho rychlost objektivně byla změřena na území obce. Popírá však vědomost o tom, že by jel v obci, protože „nepotkal žádnou dopravní značku označující začátek obce“. Dále tvrdí, že se jedná o obec malou a že z hustoty zástavby nebylo patrné, že jde o obec. Tvrdí, že na jeho věc nelze aplikovat zásady dle rozsudku NSS ze dne 20. 3. 2013, č. j. 1 As 183/2012 – 50, podle něhož pachatel měl a mohl vědět, že projíždí obcí, pokud projížděl hustou zástavbou s pouličním osvětlením, minul několik zastávek městské hromadné dopravy, přechodů pro chodce a projel přes kruhový objezd navádějící na centrum obce. Stěžovatel svoji věc považuje za odlišnou od judikované věci, protože v jeho případě šlo o průjezd obcí „jejíž zastavená (míněno „zastavená“ – pozn. soudu) část má sotva pár set metrů“. Ani to, že měření proběhlo poblíž budovy České pošty, na věci nic nemění, protože na vesnicích to „nebývá obrovská a viditelná budova“. Nadto měření proběhlo za tmy.

[11] Co se týče kasační námitky sub (f) (uložená sankce je nezákonná), stěžovatel nezákonnost spatřuje v tom, že správní orgány přihlížely k záznamům žalobce v evidenční kartě řidiče za posledních 10 let, aniž by „aplikovaly institut zahlazení odsouzení“ a nehodnotily osobu stěžovatele komplexně, ale jen ty okolnosti, které odůvodňovaly uložení vyšší sankce. Stěžovatel má za to, že mu měla být uložena pokuta jen ve výši 1.500 Kč (nikoli 2.300 Kč).

[12] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem. Na základě kasační stížnosti přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil. Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[14] Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku krajského soudu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozsudek je přezkoumatelný, jedná se o srozumitelné rozhodnutí, z jehož obsahu je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku a krajský soud řádně a srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí v reakci na každý ze žalobních bodů (viz str. 11-17 napadeného rozsudku). Ostatně proti závěrům krajského soudu v kasační stížnosti stěžovatel věcně brojí v kasační stížnosti o více než 50 odstavcích, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo do důsledku možné.

[15] Než přistoupí soud k vypořádání dalších kasačních námitek, považuje za vhodné obecně zhodnotit důvěryhodnost argumentů stěžovatele. Předně stěžovatel ani v řízení před krajským soudem, ani nyní, nepředložil vlastní skutkovou verzi toho, co se ve skutečnosti odehrálo. Věrohodnost jeho tvrzení je významně snížena dvěma důležitými okolnostmi:

(I) Stěžovatel se zjevně snaží hromadit různorodé námitky proti správnému rozhodnutí, aniž by si uvědomil, že tyto námitky jsou vnitřně rozporné. Je tomu tak proto, že na jedné straně stěžovatel implicitně popírá, že by se dopustil překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci, protože zpochybňuje provedené měření rychlosti. Na druhé straně ovšem popírá vědomost toho, že by se vůbec pohyboval v obci, což naopak implikuje, že překročení nejvyšší dovolené rychlosti 50 km/h připouští. Takřka by se chtělo říci, že z pohledu zájmů stěžovatele by „méně bylo více“ a jeho snaha mechanicky zmnožit žalobní body, resp. kasační námitky, se obrací proti němu samotnému.

(II) Soudu je z jeho úřední činnosti známo, že stěžovatel používá typizované námitky, které jeho zástupce opakovaně používá v mnoha jiných obdobných případech. Takovou typizovanou námitkou je např. tvrzené porušení návodu k obsluze radarového měřiče (viz rozsudky NSS ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 As 53/2017 – 42, a ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 As 303/2016 – 37), či tvrzení o chybějícím označení obce (viz např. rozsudky NSS ze dne 20. 3. 2013, č. j. 1 As 183/2012 – 50, a ze dne 18. 7. 2013, č. j. 4 As 67/2013 – 42). To samozřejmě neznamená, že by soud neměl těmto námitkám věnovat svoji pozornost, nicméně věrohodnost těchto tvrzení je s ohledem na uvedené podstatně nižší, než kdyby tato tvrzení byla individualizovaná a vycházela z pravděpodobné alternativní skutkové verze okolností, předložené stěžovatelem. Jinak řečeno: „*Obecným a opakujícím se tvrzením tohoto druhu nelze bez dalšího dávat shodnou váhu jako individualizovaným tvrzením, opřeneným o konkrétní skutečnosti*“ (rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 As 54/2017 – 38).

[16] Nyní k jednotlivým kasačním námitkám: první kasační námitka (sub (a) – viz odstavec [6] výše) se týká toho, že byl zástupce stěžovatele ve správním řízení předvolán méně než pět dní předem (v rozporu s § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů). Předně stěžovatel neuvedl žádné okolnosti, v čem konkrétně by měla být jeho práva dotčena či zkrácena uvedeným postupem. Navíc zástupce stěžovatele toto ani nenamítal při jednání samotném – toto porušení práva si tedy stěžovatel zjevně „uvědomil“ až při přípravě žaloby. Krajský soud správně poukázal na to, že se v tomto případě jednalo již o druhé nařízené jednání, zástupce stěžovatele zastupoval již na jednání prvním, věděl, že druhý svědek bude vyslýchán (viz listina založená ve správním spise na č. l. 29), co bude předmětem jeho výslechu, a mohl se tedy na tento výslech připravit i v krátké lhůtě.

[17] Co se týče kasační námitky sub (b) (vada správního řízení – nezákonné vedení výslechu svědků a pokládání sugestivních otázek), odchýlně od krajského soudu je třeba stěžovateli přisvědčit, že jím citované otázky jsou do jisté míry návodné (viz např. rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2014, č. j. 3 As 80/2013 – 18). Stěžovatel však nemá pravdu, pokud naznačuje, že **všechny** otázky ve výslechu byly této povahy. Tak tomu není, problematické byly jen tři stěžovatelem uvedené otázky (viz odstavec [7]), ostatní však nikoli.

[18] Zjištěná vada (tj. položení několika sugestivních otázek) navíc neměla vliv na zákonnost správních rozhodnutí. Správní orgány měly i při odhlédnutí od odpovědí svědků na uvedené sugestivní otázky dostatek jiných podkladů pro rozhodnutí (fotografie z měřicího zařízení, ověřovací list rychloměru, osvědčení o proškolení policistů obsluhujících daný typ rychloměru, odpovědi svědků na ostatní otázky a další). Vycházely z řady důkazů a informací, tvořících dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které hodnoceny jednotlivě i ve vzájemné souvislosti nemohou vést k jinému závěru, než že stěžovatel uvedený přestupek spáchal. Soud proto dospěl k závěru, že nesprávný procesní postup spočívající v položení tří sugestivních otázek svědkům nemohl mít vliv na zákonnost

pokračování

rozhodnutí žalovaného a jeho věcnou správnost, proto nemůže být ani důvodem pro jeho zrušení.

[19] Nelze též odhlédnout od faktu, že výsledkům svědků byl přítomen zmocněný zástupce stěžovatele, který proti způsobu vedení výslechu, proti formulaci konkrétních (konkretizujících) otázek a proti protokolaci neuplatnil žádnou námitku. Přitom právě jeho přítomnost měla, nebo alespoň mohla, zabránit pokládání z pohledu stěžovatele nepřipustných otázek. Ani tato kasační námitka proto není důvodná.

[20] Co se týče kasační námitky sub (c) (měření v rozporu s návodem k obsluze), Nejvyšší správní soud poukazuje především na to, že stěžovatel po celou dobu řízení neuvedl, jakou vlastně jel rychlostí v inkriminovaný okamžik. Z jeho námitky, týkající se označení obce lze dovodit, že připouští, že jel nedovolenou rychlostí. Ve světle toho vyniká účelovost této námitky. Krajský soud korektně poukázal na příslušné okolnosti (policisté byli školeni pro zacházení s radarovým měřičem). Kromě toho z předchozí rozhodovací činnosti Nejvyšší správního soudu je zřejmé, že příslušné zařízení (RAMER 10C) je takové povahy, že v případě chyby měření by neprovedlo měření vůbec, resp. by policie nevyhotovila snímek automobilu s vyznačenou rychlostí: „*Pokud by nebyl dodržen návod k obsluze, tak by neproběhly správně interní testy a verifikace měření a snímek by byl anulován, tedy vůbec by nedošlo k jeho zobrazení na displeji měřicího zařízení, ani k jeho uložení. Pokud je vytvořen radarem záznam, tak měřicí jednotka vyhodnotila proces měření jako správný*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 309/2015 - 51). Správní spis v nyní posuzované věci obsahuje fotografický snímek s vyznačením rychlosti; je tedy zřejmé, že interní testy a verifikace měření proběhla úspěšně a snímek je hodnověrný.

[21] Co se týče kasační námitky sub (d) (měření v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu), Nejvyšší správní soud přisvědčuje krajskému soudu, že zákonná úprava neznámá, že by bylo nutné jakkoli konkrétně dokazovat či kvantifikovat, že měření rychlosti v daném případě přispělo ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Okolnosti uvedené krajským soudem v napadeném rozsudku (měření v obci, v odpoledních hodinách atd.) zřetelně dokazují, že účel měření rychlosti byl splněn. Smyslem stěžovatelem citovaného ustanovení je prakticky vyloučit „šikanu“ při měření rychlosti, tedy, aby policie prováděla měření v místě, kde je to pro bezpečnost silničního provozu bezvýznamné. O tom však v projednávaném případě nemůže být řeč (k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2014, č. j. 9 As 80/2014 - 37).

[22] Co se týče kasační námitky sub (e) (rychlost nebyla měřena v obci), stěžovatel sám připouští, že objektivně měření v obci proběhlo. Ve svém důsledku tedy namítá dvě okolnosti. Jednak to, že vjezd do obce nebyl označen značkou. Pro toto tvrzení nepředložil žádný důkaz. Dále tvrdí, že si nevšiml, že projíždí obcí, protože se nejednalo o větší aglomeraci. Tato tvrzení nejsou věrohodná, přesněji jsou až na hranici absurdity. Předně pro odpovědnost stěžovatele za předmětný přestupek postačuje nevědomá nedbalost, tedy že „měl a mohl“ vědět o porušení zákona. Subjektivní nevědomost není okolností, která by pachatele zbavovala odpovědnosti. Ze správního spisu je patrné, že stěžovatel projížděl obcí a zastavěnou oblastí, byl policejní hlídkou zastaven v blízkosti budovy České pošty. Navíc (jak je uvedeno v odstavci [15], bod I výše) právě tento argument nepřímou dosvědčuje, že stěžovatel dovozenou rychlost překročil, pouze se dovolává – domněle legitimní – nevědomosti o protiprávnosti svého jednání.

[23] Co se týče kasační námitky sub (f) (uložená sankce je nezákonná, správní orgány měly aplikovat institut „zahlázení odsouzení“), lze v prvé řadě odkázat na rozsudek NSS ze dne 21. 7. 2016, č. j. 7 As 40/2016 - 40, dle něhož „(...) institut zahlázení je upraven v trestním řádu, podle něhož lze o zahlázení rozhodnout pouze na žádost (srov. § 363 trestního řádu). Stěžovatel přitom ani netvrdil

ani nedokládal, že by v dané věci jakýkoli obdobný návrh podal. Z judikatury správních soudů nadto nevyplývá, že by při správním trestání nebylo možno nikterak zohlednit, že účastník řízení v minulosti spáchal obdobný přestupek.“ Správní orgány nadto výměru pokuty řádně zdůvodnily (srozumitelnou a logickou argumentací), v tomto ohledu soud v podrobnostech odkazuje především na str. 9 prvostupňového rozhodnutí a str. 8 až 9 rozhodnutí žalovaného. Uložená sankce odpovídá zjištěným okolnostem posuzovaného případu.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl; jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[25] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť neměl ve věci úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu